

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

16 aprilie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Cobzac Elena

Judecători

Boico Victor

Ghervas Maria

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de către avocatul Suduc Marian în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 noiembrie 2018, a sentinței Judecătorei Bender din 17 februarie 2016 și a încheierii Judecătorei Bender din 18 februarie 2016, în cauza penală privindu-l pe

Tican Vasile Xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat r-nul Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 27.05.2014 - 17.02.2016

2. instanța de apel: 19.04.2016 – 23.05.2017

02.03.2018 - 15.11.2018

3. instanța de recurs: 24.08.2017 – 30.01.2018

18.02.2019-16.04.2019

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Bender din 17 februarie 2016, Tican Vasile Xxxxx a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 206 alin. (3) lit. b), f) Cod penal, la 15 ani și 6 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis.

1.1. Prin încheierea Judecătorei Bender din 18 februarie 2016 s-a dispus: „Se corectează eroarea din dispozitivul sentinței Judecătorei Bender din 17 februarie 2016, privind aplicarea în privința inculpatului Tican Vasile a pedepsei complementare prevăzută la sancțiunea art. 206 alin. (3) Cod penal. Se consideră în continuare justă și întemeiată sintagma - Tican Vasile se recunoaște vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 206 alin. (3) lit. b), f) Cod penal, stabilindu-i pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 15 ani 6 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate în domeniul educațional, pe un termen de 5 ani.”

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a constatat că, Tican V. la 24 iunie 2010, fiind contactat de către Donica Iurie, ultimul i-a comunicat că dispune de trei persoane pentru folosirea lor la efectuarea lucrărilor agricole, și-a dat acordul de a le primi la lucru și în dimineața zilei de 25 iunie 2010, Donica I. le-a transportat cu

taxiul comandat de acesta, cu n/î XXXXX pe minorele, Xxxxx, în tabăra de odihnă amplasată în apropierea s. Xxxxx, r-nul Xxxxx, unde, acestea au fost transmise lui Tican V., cu scopul exploatării prin muncă la lucrări agricole. Tican Vasile, preluând acțiunile lui Donica I., a achitat șoferului taxiului pentru transportarea fetelor suma de 150 lei și mobilul acestuia, creându-le astfel o dependență financiară pentru victime, cu scopul ulterioarei exploatării prin muncă la lucrări agricole.

Ulterior, în perioada 25 iunie 2010 - 03 iulie 2010, Tican Vasile în comun cu Cristin N., care era conducătorul brigăzii de muncitori, le-au adăpostit pe minorele Xxxxx în blocurile locative ale taberei de odihnă, amplasată la marginea s. Xxxxx, r-nul Xxxxx și știind cu certitudine că, minorele nu au împlinit vârsta de 14 ani, profitând de starea lor de vulnerabilitate datorită vârstei fragede, precum și de crearea unei datorii pentru transportarea lor cu taxiul, contrar prevederilor art. 46 Codul muncii, care interzice încadrarea în muncă a persoanelor în vârstă de până la 15 ani, le-au folosit la munci agricole.

Tot el, în perioada de timp de la 08 august 2012 ora 23.30 până la 09 august 2012 ora 07.30, aflându-se în ograda casei nr. 160, situată pe str. Chișineovscaia, mun. Bender a sustras pe ascuns de pe automobilul de model „Wolkswagen Polo” ce aparține lui Hadjioglo Clavdii două plăci cu numărul de înmatriculare a României – xxxxx a automobilului dat, lăsând sub ștergătorul parbrizului din față un fragment de hârtie pe care era scris numărul de telefon - xxxxx. Astfel prin acțiunile sale intenționate, Pritulenko Andrey a săvârșit o infracțiune prevăzută de art. 189 alin. (1) Cod penal - șantajul, adică cererea de a se transmite bunurile proprietarului, amenințând cu distrugerea bunurilor proprietarului.

Tot el, în noaptea spre 03 septembrie 2012, aflându-se la scara casei nr. xxxxx, situată pe str. Xxxxxa sustras pe ascuns de pe automobilul de model „Renault Megane Scenic” ce aparține lui Carajeleasco Serghei, două plăci de înmatriculare a Republicii Bulgaria – xxxxx a automobilului dat, lăsând sub ștergătorul parbrizului din față un fragment de hârtie pe care era scris numărul de telefon - xxxxx după ce prin intermediul telefonului mobil a cerut de la partea vătămată pentru întoarcerea plăcilor sustrate să transfere pe contul cartelei SIM nestabilite 50 dolari SUA, care conform cursului oficial al „BNM” constituie 623,41 lei, iar după dobândirea bunurilor cerute a întors plăcile de înmatriculare. Astfel prin acțiunile intenționate, Pritulenko Andrey a săvârșit o infracțiune prevăzută de art. 189 alin. (5) lit. e) Cod penal - șantajul, adică cererea de a se transmite bunurile proprietarului, amenințând distrugerea bunurilor proprietarului urmată cu dobândirea bunurilor cerute.

Tot el, noaptea spre 09 septembrie 2012, aflându-se la scara casei nr. 44 situată pe str. Leningradscaia, mun. Bender a sustras pe ascuns de pe automobilul de model „Fiat Brava” ce aparține lui Xxxxx, două plăci de înmatriculare a Republicii Bulgaria – xxxxx a automobilului dat, lăsând sub ștergătorul parbrizului din față un fragment de hârtie pe care era scris numărul de telefon - xxxxx, după ce prin intermediul telefoniei mobile a cerut ce la partea vătămată pentru restituirea plăcilor sustrate să transfere pe contul cartelei SIM 3000 ruble a Federației Ruse, care conform lăsând sub ștergătorul parbrizului din față un fragment de hârtie pe care era scris numărul de telefon – xxxxx, după ce prin intermediul telefoniei mobile a cerut de la partea

vătămată pentru restituirea plăcilor sustrase să transfere pe contul cartelei SIM 1158,90 lei, iar după dobândirea bunurilor cerute a întors plăcile de înmatriculare Astfel prin acțiunile sale intenționate, Pritulenko Andrey a săvârșit o infracțiune prevăzută de art. 189 alin.(3) lit. e) Cod penal - șantajul, adică cererea de a se transmite bunurile proprietarului, amenințând cu distrugerea bunurilor proprietarului urmată cu dobândirea bunurilor cerute.

Tot el, în perioada de timp 08 septembrie 2012 ora 18.30 până la 09 septembrie 2012 ora 06.00, aflându-se în apropierea casei nr. xxxxx a sustras pe ascuns de pe automobilul de model „Opel Zafira”, ce aparține lui Botnari Ion, doua plăci cu numărul de înmatriculare a Republicii Bulgaria – xxxxx a automobilului dat, lăsând sub ștergătorul parbrizului din față un fragment de hârtie pe care era scris numărul de telefon - xxxxx, după ce prin intermediul telefoniei mobile a cerut de la partea vătămată pentru restituirea plăcilor sustrase să transfere pe contul cartelei SIM xxxxx, 3000 ruble a Federației Ruse, care conform cursului oficial al BNM constituie 1170,30 lei. Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Pritulenko Andrey a săvârșit o infracțiune prevăzută de art. 189 alin. (1) Cod penal - șantajul, adică cererea de a se transmite bunurile proprietarului amenințând cu distrugerea bunurilor proprietarului.

Tot el, în perioada de timp 29 noiembrie 2012 până la 30 noiembrie 2012, aflându-se în apropierea casei nr. xxxxx, a sustras pe ascuns de pe automobilul de model „Land Rover”, ce aparține lui Xxxxx o placă cu numărul de înmatriculare a Marea Britanie – xxxxx a automobilului dat, lăsând sub ștergătorul parbrizului din față un fragment de hârtie pe care era scris numărul de telefon - xxxxx - prin ce a cauzat ultimului o daună în sumă totală de 960 lei, care pentru el este considerabilă. Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Pritulenko Andrey a săvârșit o infracțiune prevăzută.

3. Împotriva sentinței a declarat apel avocatul Dorfman Igor în numele inculpatului, care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri de achitare, din lipsa în acțiunile inculpatului a elementelor infracțiunii.

În motivarea apelului a indicat că:

- instanța de judecată eronat a apreciat probele administrate, ajungând la o concluzie greșită privind vinovăția inculpatului, ignorând în totalitate argumentele aduse de inculpat și apărare, care demonstrează contrariul;

- atât organul de urmărire penală, cât și acuzatorul de stat s-au bazat asupra demonstrării faptului aflării părților vătămate Xxxxx la tabara de odihnă din s. Xxxxx, r-nul Xxxxx, precum și că acestea, în vara anului 2010, conform datelor antropologice și fiziologice corespundeau vârstei de 13 ani. Astfel, se constată o formulare a unei acuzați neclare, abstracte și absurde, deoarece Tican V., Cristin N. și Donica I., cărora li se incriminează că au acționat în comun cu Tican V., „cunoșteau despre starea psihofiziologică determinată de vârstă fragedă ce lipsește victima de putința de a-și da seama de ceea ce se întâmplă cu ea și de a-și manifesta voința”, fiind niște noțiuni formulate, care ar putea fi cunoscute numai unor specialiști în domeniul psihologiei. Or, sintagma dată nu și-a găsit demonstrarea în totalitatea probelor examinate în procesul cercetării judecătorești;

- inculpatul Tican Vasile nu și-a recunoscut vinovăția în comiterea infracțiunii incriminate, declarând că nu a intenționat și nici nu a comis acțiuni ce pot fi calificate ca trafic de copii;
- Tican V. nu a comis acțiuni ce ar putea fi apreciate ca o transportare sau adăpostire în sensul dispoziției art. 206 Cod penal;
- în cadrul cercetării judecătorești prin declarațiile părților vătămate Xxxxx s-a constatat, că acestea au plecat spre s. Xxxxx cu un taxi, care posibil a fost chemat de Donica I. și că la momentul când au sosit în tabăra de odihnă, ultimul s-a achitat pentru taxi, după care s-au cazat în blocurile locative ale acestei tabere;
- potrivit actului de învinuire tabăra de odihnă, este recunoscută ca un loc ferit, ascuns, care nu poate fi descoperit de reprezentanții organelor de drept sau de terțe persoane. Însă, după cum s-a constatat din declarațiile victimelor, acestea s-au aflat în tabăra din r-nul Xxxxx, s. Xxxxx, unde au fost cazate în comun cu alte persoane, angajate în câmpul muncii la CAP Basarabia;
- faptul că părțile vătămate s-au deplasat cu taxiul benevol este confirmat prin declarațiile martorului Sîrbu S., care a explicat, că domnișoarele s-au urcat singure în automobil, erau bine dispuse, în drum fumau și ascultau muzică, cereau țigări de la băiatul (Donica I.), care se deplasa cu ele, au ieșit benevol din automobil și s-au dus pe teritoriul taberei;
- în cazul în care victimele nu au fost plasate într-un loc ferit și ascuns, atunci nu mai poate fi vorba de adăpostire în sensul traficului de ființe umane sau copii, sau, plasarea într-un loc ascuns, presupune și plasarea potențialilor victime contrar voinței lor, fără a li se acorda posibilitatea de a se deplasa liber, fără supraveghere;
- reieșind din declarațiile părților vătămate și a martorilor, s-a constatat că victimele nu erau ținute cu forța în tabără, se deplasau liber, nu erau supravegheate. Astfel, nici nu se poate de afirmat că ele au fost ascunse, deoarece în permanență se aflau împreună cu muncitorii, adică alte persoane, contactau cu aceștia;
- inculpatul este învinuit precum că a folosit părțile vătămate la munci agricole, însă această afirmație nu s-a constatat, deoarece inculpatul în vara anului 2010 era și el un muncitor simplu în cadrul CAP „Basarabia”, nefiind investit cu drepturi de a recruta, angaja sau conduce cu muncitorii acestei întreprinderi;
- acuzarea, doar s-a limitat la aprecierea subiectivă a acțiunilor inculpatului și a altor inculpați în privința cărora cauza fiind disjunctă, fără a lua în considerație împrejurările ce urmează a fi dovedite și probate pentru a fi incriminată infracțiunea de trafic de copii;
- prin nici o probă nu s-a confirmat faptul intenției inculpatului și a celorlalți coparticipanți de a recruta, transporta și transmite careva persoane, pentru adăpostirea și exploatarea lor ulterioară prin muncă. Or, lipsa mijloacelor de recrutare ca răpirea, înșelăciunea sau constrângerea duce la lipsa acestui semn calificativ;
- transportarea ca semn calificativ lipsește, fiindcă victimele singure au solicitat de a fi duse la tabăra din s. Xxxxx. Acestea nu au fost duse cu forța sau amenințate de a accepta să fie duse în acel loc;

- părțile vătămate practic nici nu au lucrat în câmp, mai mult își petreceau timpul după placul lor, au dus și convorbiri telefonice de pe telefonul de care dispuneau;

- careva violență psihică sau fizică nu și-a găsit confirmare. Tican V. a menționat că în comun cu alte persoane doar a întreprins măsuri, prin convingere, de a le explica victimelor că ele au plecat prin pădure în altă direcție, dar nu spre or. Bender, astfel se pot rătăci și că pot pleca acasă a doua zi;

- cât privește argumentele că părțile vătămate urmau să întoarcă o datorie, Tican Vasile a menționat, că atât banii, cât și telefonul, i-au fost restituite de către Donica I., el neavând careva pretenții de ordin material față de pretinsele părți vătămate, cu care nici nu contacta;

- probele din prezentul proces penal, au fost deja supuse aprecierii în cadrul unui alt proces și anume în privința lui Covalenco S., Donica I. și Cristin care s-a finisat cu pronunțarea unei hotărâri de achitare, pe aceeași faptă, care este incriminată și lui Tican V.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 mai 2017, a fost admis apelul declarat de avocatul Dorfman Igor în numele inculpatului, inclusiv din oficiu, casată încheierea Judecătorei Bender din 18 februarie 2016 cu privire la aplicarea pedepsei complimentare inculpatului și menținută sentința.

5. Instanța de apel și-a motivat soluția prin faptul că probele cercetate de prima instanță, cu respectarea prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, confirmă vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii imputate și acțiunile lui corect au fost încadrate în prevederile art. 206 alin. (3) lit. b), f) Cod penal, potrivit elementelor constitutive traficul de copii, adică *„adăpostirea și primirea a trei copii în vârstă de până la 14 ani cu scopul exploatării acestora prin muncă la lucrări agricole.*

Astfel, infracțiunea nominalizată este una formală și se consideră consumată din momentul săvârșirii cel puțin a unei acțiuni specificate la art. 206 Cod penal, indiferent de survenirea consecințelor prejudiciabile.

Prin urmare, în cadrul cercetării judecătorești s-a dovedit pe deplin prin cumulul de probe pertinente faptul că, inculpatul a primit și adăpostit copii minori, Xxxxx, supunându-le la munci agricole.

Tican Vasile a convenit cu Donica Iurie prin convorbire telefonică de a accepta copiii la muncă, ulterior a primit minorele în tabăra de odihnă și le-a adăpostit pe teritoriul acestei tabere situată în s. Xxxxx, după care în perioada de timp, 24 iunie - 03 iulie 2010, fetele minore, cu vârsta de 12 și 13 ani au fost implicate în munci agricole. Interesul inculpatului de a primi minorele la muncă se confirmă prin faptul că acesta a achitat serviciile de taxi pentru transportarea minorelor, după cum a declarat inclusiv inculpatul în ședința de judecată, că a achitat o sumă de bani și a lăsat ca arvună telefonul mobil, până la achitarea integrală cu șoferul de taxi.

Tican Vasile a creat starea de dependență financiară a victimelor. Ulterior, când minorele au încercat să fugă din tabără, inculpatul le-a ajuns din urmă, le-a returnat înapoi și aplicându-le violență psihică, iar asupra minorei Xxxxxși violență fizică,

lovind-o cu un băț, acesta le-a spus că încă nu au achitat datoria de 300 lei pe care el a achitat-o șoferului de taxi și că trebuie să muncească pentru aceasta.

Instanța de apel a respins argumentul inculpatului, precum că el a întors fetele înapoi în tabără, pe motiv că era noapte și că se temea ca ele să nu se piardă prin pădure, or nici a doua zi și nici până la data de 03 iulie 2010, când fetele au fost scoase din tabără cu ajutorul poliției, Tican Vasile nu a trimis fetele acasă, nu le-a ajutat să plece din tabără.

La fel, instanța de apel a considerat ca neîntemeiat temeiul indicat de Tican V. că el nu a fost persoana responsabilă să încadreze în muncă minorele și că nu are nici o treabă cu munca acestora, deoarece în cadrul cercetării judecătorești s-a stabilit cu certitudine că, inculpatul avea funcție de conducere, adică avea în dispoziția sa un grup de persoane, fapt confirmat prin declarațiile martorilor Dogaru S. și Dogari An.

Referitor la argumentul indicat că, inculpatul nu a cunoscut vârsta părților vătămate, instanța a reținut că Tican V. cu certitudine a cunoscut că, fetele sunt minore, deoarece în cadrul cercetării judecătorești s-a stabilit că acestea după aspectul fizic corespundeau vârstei care o aveau.

În viziunea instanței de apel, părțile vătămate au fost supuse traficului de copii, reținute ilegal într-un loc de unde nu puteau să plece, fără consimțământul acestora, erau supuse muncilor agricole. Mai mult că lor nu li s-a achitat pentru munca prestată. Astfel, victimelor li s-au încălcat drepturile prevăzute de Constituția Republicii Moldova din care urmează că, munca forțată este interzisă.

6. Împotriva hotărârilor judecătorești nominalizate a declarat recurs ordinar avocatul Dorfman Igor în numele inculpatului Tican V., care, invocând temeiul de drept prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, a solicitat, casarea hotărârii contestate, cu pronunțarea unei hotărâri de achitare, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

În motivarea recursului a indicat:

- hotărârile judecătorești contestate sunt ilegale, deoarece pe parcursul procesului penal inculpatul a pledat nevinovat, în speță nu au fost prezentate probe obiective și pertinente, care ar confirma vinovăția lui Tican V.;

- în speță eronat au fost apreciate probele administrate, fiind ignorate argumentele inculpatului și apărătorului care demonstrează lipsa în acțiunile acestuia a elementelor infracțiunii;

- incriminarea inculpatului, cât și a altor participanți în procesul penal, a infracțiunii de trafic de copii necesită demonstrarea completă, obiectivă și sub toate aspectele, fără careva presupuneri a elementelor infracțiunii în acțiunile inculpaților, însă, prezența unor sau altor dubii în probarea acuzației, care nu pot fi înlăturate urmează a fi interpretate în favoarea inculpatului, principiu stipulat în alin. (3) art. 8 Cod de procedură penală;

- inculpatul Tican V. este acuzat doar de faptul, că în comun cu Donica Iuri, „a convenit cu ultimul de a transporta copii în s. Xxxxx, r-nul Xxxxx cu taxiul, „... a achitat taximetristului pentru transportarea fetelor suma de 300 lei, creându-le în așa mod o dependență financiară pentru victime, cu scopul ulterioarei exploatări prin muncă în lucrări agricole”, iar în comun cu Cristin N., „le-au adăpostit pe pretinsele

părți vătămate în blocurile locative ale unei tabere de odihnă” și că contrar unor prevederi ale legislației muncii „le-au folosit la munci agricole”;

- în speță se constată o formulare neclară, abstractă, deoarece lui Tican V., Cristin N. și Donica I., cărora li se incriminează că au acționat în comun și cunoșteau despre starea psihofiziologică determinată de vârsta fragedă ce lipsește victima de putința de a-și da seama de ceea ce se întâmplă cu ea și de a-și manifesta voință. Acestea fiind niște noțiuni, care ar putea fi cunoscute numai unor specialiști în domeniul psihologiei. Astfel, sintagma dată nu și-a găsit confirmarea prin probele examinate în cadrul cercetării judecătorești;

- inculpatul nu a comis acțiuni ce ar putea fi apreciate ca o transportare sau adăpostire în sensul dispoziției art. 206 Cod penal;

- prin declarațiile părților vătămate Xxxxx s-a constatat, că acestea au plecat spre s. Xxxxx cu un taxi, care posibil a fost chemat de Donica I. și că la momentul când au sosit în tabăra de odihnă, ultimul s-a achitat pentru taxi, după care s-au cazat în blocurile locative ale acestei tabere;

- faptul că părțile vătămate s-au deplasat cu taxiul benevol este confirmat prin declarațiile martorului Sîrbu S., care a explicat, că fetele s-au urcat singure în automobil, erau bine dispuse, în drum fumau și ascultau muzică, cereau țigări de la băiatul (Donica I.), care se deplasa cu ele, au ieșit benevol din automobil și s-au dus pe teritoriul taberei;

- în cazul în care victimele nu au fost plasate într-un loc ferit și ascuns, atunci nu mai poate fi vorba de adăpostire în sensul traficului de ființe umane sau copii, ori plasarea într-un loc ascuns, presupune și plasarea potențialelor victime contrar voinței lor, fără a li se acorda posibilitatea de a se deplasa liber, fără supraveghere;

- reieșind din declarațiile părților vătămate și a martorilor, s-a constatat că victimele nu erau ținute cu forța în tabără, se deplasau liber, nu erau supravegheate. Astfel, nici nu se poate de afirmat că ele au fost ascunse, deoarece în permanență se aflau împreună cu muncitorii, adică alte persoane, contactau cu aceștia;

- inculpatul este învinuit precum că a folosit părțile vătămate la munci agricole, însă această afirmație nu s-a constatat, deoarece inculpatul în vara anului 2010 era și el un muncitor simplu în cadrul CAP „Basarabia”, nefiind investit cu drepturi de a recruta, angaja sau conduce cu muncitorii acestei întreprinderi;

- este lipsit de temei și semnul calificativ de exploatare prin muncă, deoarece părțile vătămate nu au fost impuse să presteze careva munci în tabăra din s. Xxxxx;

- declarațiile părților vătămate Xxxxx urmează a fi apreciate critic, nefiind convingătoare și nu pot fi puse la baza unei sentințe de condamnare. Acestea au fost libere în acțiunile sale, nimeni nu le-a limitat deplasarea lor sau alte careva acțiuni;

- inculpatul nu a pretins și nici nu a avut intenția de a obține pentru el careva foloase;

- prin probele prezentate, acuzarea nu a demonstrat faptul săvârșirii infracțiunii de trafic de copii și prezența semnelor calificative ale infracțiunii în acțiunile lui Tican V. și a celorlalți inculpați, dar numai a constatat împrejurările în care pretinsele părți vătămate au ajuns la tabăra de odihnă din s. Xxxxx, iar restul afirmațiilor fiind niște presupuneri;

- argumentele invocate de apărare au fost ignorate atât de către instanța de fond, cât și cea de apel, fapt ce a dus la condamnarea neîntemeiată a lui Tican V. pentru o infracțiune ce nu a comis-o.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 30 ianuarie 2018, a fost admis recursul ordinar declarat, casată total decizia instanței de apel și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

8. În motivarea deciziei, instanța de recurs a indicat că partea acuzării în actul de învinuire a calificat fapta inculpatului Tican V. în baza art. 206 alin. (3) lit. b), f) Cod penal - *recrutarea, transportarea, unui copil, în scopul exploatării prin muncă, săvârșite, asupra a mai multor copii, și asupra unui copil în vârstă de până la 14 ani, însă, instanța de fond a reținut în seama inculpatului semnele calificative „adăpostirea și primirea a trei copii în vârstă de până la 14 ani cu scopul exploatării acestora prin muncă la lucrări agricole”, iar instanța de apel a exclus sintagma „lucrări agricole”, menținând soluția instanței de fond.*

Astfel, instanța de recurs a reținut că instanțele de fond greșit au reținut în seama inculpatului semnele calificative nominalizate, de care inculpatul nu a fost învinuit prin rechizitoriu.

Totodată, instanța de recurs a stabilit că, în sentință, la fila dosarului 243 -verso, în partea descriptivă a constatat că, *„Tot el, adică Pritulenko A. a comis infracțiunile prevăzute de art. 189 alin.H), 189 alin.(3) lit.e) - fiind descrise 5 episoade de învinuire a lui Pritulenko A.”*, necătând la faptul că cauza penală a fost examinată în privința lui Tican V.

Deci, în viziunea instanței de recurs prima instanță a comis o eroare de drept depășind volumul învinuirii, iar instanța de apel, cu toate că în partea descriptivă a deciziei nu a indicat aceste constatări nominalizate, a menținut soluția instanței de fond și nu a corectat eroarea dată.

Reținând cele menționate, instanța de recurs a constatat că decizia contestată este viciată în partea motivării concluziei privind încadrarea acțiunilor inculpatului, care nu corespunde cu persoana condamnată.

Prin urmare, instanța de recurs a ajuns la concluzia, că instanța de apel a examinat pur formal apelul declarat, nu s-a clarificat care circumstanțe sunt relevante pentru prezenta cauză, a adoptat o soluție neargumentată la modul convenit, astfel că decizia nu poate fi menținută și urmează a fi casată cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel.

9. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 noiembrie 2018, a fost admis apelul declarat, fiind casată sentința, inclusiv din oficiu, în baza art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală și încheierea Judecătoriei Bender din 18 februarie 2016 și pronunțată o nouă hotărâre potrivit ordinii stabilite pentru prima instanță, prin care Tican V. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 206 alin. (3) lit. b), f) Cod penal, la 15 ani și 5 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis.

10. În motivarea soluției, instanța de apel a indicat, partea acuzării în actul de învinuire a calificat fapta inculpatului Tican V. în baza art. 206 alin. (3) lit. b), f) Cod

penal - recrutarea, transportarea, unui copil, în scopul exploatării prin muncă, săvârșite, asupra a mai multor copii, și asupra unui copil în vârstă de până la 14 ani, însă, instanța de fond a reținut în seama inculpatului semnele calificative „adăpostirea și primirea a trei copii în vârstă de până la 14 ani, cu scopul exploatării acestora prin muncă la lucrări agricole”.

Astfel, instanța de apel a stabilit că prima instanță greșit a reținut în seama inculpatului semnele calificative nominalizate, de care inculpatul nu a fost învinuit prin rechizitoriu.

Totodată, instanța de apel a reținut că, în sentință, la fila dosarului 243 - verso, în partea descriptivă a constatat că, „Tot el, adică Pritulenko Andrey a comis infracțiunile prevăzute de art. 189 alin. (1), 189 alin. (3) lit. e), fiind descrise 5 episoade de învinuire a lui Pritulenko Andrey”, în pofida faptului că cauza penală a fost examinată în privința lui Tican Vasile.

Reținând cele menționate, instanța de apel a constatat că sentința primei instanțe este viciată în partea motivării concluziei privind încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, care nu corespunde cu persoana condamnată.

Mai mult, prin încheierea Judecătoriei Bender din 18 februarie 2016, contrar prevederilor art. 249 alin. (1), (3) Cod de procedură penală, s-a dispus corectarea „erorii materiale”, ce vizează pedeapsa complementară - „cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate în domeniul educațional, pe un termen de 5 ani”, aplicată inculpatului Tican Vasile, or, neexpunerea asupra pedepsei complementare nu reprezintă o eroare materială evidentă în sensul legii procesual penale.

Instanța de apel a constatat că, în luna iunie 2010 Sergiu Covalenco, fiind informat de către persoana neidentificată organul de urmărire penală pe nume Elena, precum că sunt solicitate persoane pentru a fi angajate la lucrări agricole în s. Xxxxx, r-l Xxxxx, urmărind scopul traficului de copii în scopul exploatării prin muncă, aflându-se în or. Bender, știind că minorele Xxxxx nu au împlinit vârsta de 14 ani, cunoscând despre starea fiziologică determinată de vârsta fragedă ce lipsește victima de putința de a-și da seama de ceea ce se întâmplă cu ea și de a-și manifesta voința, contrar prevederilor art. 46 Codul muncii care interzice încadrarea în muncă a persoanelor în vârstă de până la 15 ani, le-a recrutat propunându-le să lucreze la munci agricole în localitatea menționată.

Ulterior, la 20 iunie 2010, Sergiu Covalenco, în scopul exploatării prin muncă a lor, a organizat transportarea lui Xxxxx în s. Xxxxx, r-l Căușeni pentru a-i face cunoștință cu persoana neidentificată de organul de urmărire penală pe nume Elena și a stabili modalitatea prestării muncii de către copii. Aflându-se în s. Xxxxx, r-l Xxxxx, Sergiu Covalenco nu a stabilit legătură cu persoana menționată Elena, însă a discutat despre intențiile sale cu privire la transportarea copiilor pentru folosirea acestora în lucrări agricole cu Donica Iuri.

În aceste circumstanțe, Donica Iuri, manifestând interesul față de intențiile infracționale ale lui Sergiu Covalenco, a preluat acțiunile inițiate de către acesta de recrutare a copiilor în scopul exploatării prin muncă, și s-a oferit de a realiza contactul cu persoanele din gospodăria agricolă din sat. Xxxxx, r-l Xxxxx, unde copiii

urmas să efectueze lucrări agricole. Tot, Donica Iurii, pentru a continua acțiunile de recrutare a copiilor în scopul exploatării prin muncă, cunoscând despre starea psihofiziologică determinată de vârsta fragedă ce lipsește victima de putința de a-și da seama de ceea ce se întâmplă cu ea și a-și manifesta voința, a informat-o pe minora Xxxxx despre condițiile de muncă în gospodăria agricolă menționată, trezindu-i interesul pentru aceste lucrări agricole ca fiind o sursă convenabilă de venit, în condițiile în care victima se afla într-o stare de vulnerabilitate determinată de situația în familia victimei, lipsa controlului părintesc.

La 24 iunie 2010, acționând conform instrucțiunilor primite de la Sergiu Covalenco și Donica Iuri, minorele Xxxxx s-au deplasat în or. Bender, s. Xxxxx, r-nul Xxxxx, unde au fost întâlnite de către Donica Iuri.

În aceeași zi, Donica Iuri, urmărind scopul exploatării prin muncă, a copiilor care nu au împlinit vârsta de 14 ani, le-a adăpostit pe minorele Xxxxx în locuința lui Chiperi Ghenadie din sat. Xxxxx, r-nul Xxxxx, apoi acționând de comun cu Chiperi Ghenadie și Cîșlari Vladimir, le-a abuzat sexual intrând cu acestea în relații sexuale prin constrângere și folosindu-se de starea psihofiziologică determinată de vârsta fragedă ce lipsește victima de putința de a-și da seama de ceea ce se întâmplă cu ea și de a-și manifesta voința (pentru aceste acțiuni persoanele respective au fost învinuite într-o cauză penală separată).

Tot la 24 iunie 2010, Donica Iuri, în vedere exploatării prin muncă a copiilor l-a contactat telefonic pe Tican Vasile și i-a comunicat acestuia că dispune de trei copii pentru folosirea la efectuarea lucrărilor agricole. După ce a primit acordul lui Tican Vasile de a aduce copii la locul efectuării lucrărilor agricole, Donica Iuri a convenit cu ultimul de a transporta copii în s. Xxxxx, r-nul Xxxxx, cu taxiul.

Ulterior, în dimineața zilei de 25 iunie 2010, continuând acțiunile sale infracționale, folosindu-se de stare psihologică în care se aflau victimele care au fost abuzate sexual, Donica Iuri, le-a transportat cu taxiul comandat de el cu nr/î XXXXX pe minorele Xxxxx, în tabăra de odihnă amplasată în apropierea s. Xxxxx, r-nul Xxxxx, unde ultimele au fost transmise lui Tican Vasile în scopul exploatării prin muncă la lucrări agricole.

Tican Vasile, preluând acțiunile inițiate de către Sergiu Covalenco, apoi continuate de Donica Iuri, a achitat taximetristului pentru transportarea fetelor suma de 300 lei, creându-le în așa mod o dependență financiară pentru victime, cu scopul ulterioarei exploatări prin muncă în lucrări agricole.

Ulterior, în perioada 25 iunie 2010 - 03 iulie 2010, Tican Vasile în comun cu Cristin Nicolae, care era conducătorul brigăzii de muncitori, le-au adăpostit pe minorele Xxxxx în blocurile locative ale taberei de odihnă amplasată la marginea s. Xxxxx, r-nul Xxxxx, și știind cu certitudine că minorele nu au împlinit vârsta de 14 ani, profitând de starea lor de vulnerabilitate datorată vârstei fragede, precum și de crearea unei datorii pentru transportarea cu taxiul, contrar prevederilor art. 46 Codul muncii care interzice încadrarea în muncă a persoanelor în vârstă de până la 15 ani, le-au folosit la munci agricole.

La data de 01 iulie 2010, Tican Vasile, depistând că Xxxxx intenționează să evadeze a aplicat violența psihică și fizică, manifestată prin aplicarea unei lovituri cu

un băț lui Xxxxxpretinzând întoarcerea unei datorii a cărei mărime nu a fost stabilită în mod rezonabil pentru transportarea cu taxiul, le-a impus să presteze în continuare munci agricole la CAP „Basarabia” din s. Xxxxx, r-nul Xxxxx.

În aceste condiții victimele s-au aflat până la 03.08.2010, când au fost eliberate de organele de poliție.

Instanța de apel a reținut că, cu toate că inculpatul Tican V. nu și-a recunoscut vina, vinovăția acestuia în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 206 alin. (3) lit. b), f) Cod penal, se confirmă prin declarațiile părților vătămate Xxxxx, declarațiile martorilor Postica Z., Dogaru S., Dogari A., Andronic V., Sîrbu S., Scripcari L. și materialele cauzei și anume: copia certificatului de naștere pe numele lui Xxxxx(f. d. 49, vol. I); copia certificatului de naștere pe numele lui Xxxxx(f. d. 55, vol. I); copia certificatului de naștere pe numele lui Xxxxx(f. d. 59, vol. I); conținutul raportului de expertiză medico-legală nr. 150 din 13 august 2010 (f.d. 200-202, vol. I); conținutul raportului de expertiză medico-legală nr. 151 din 13 august 2010 (f. d. 203-204, vol. I); conținutul raportului de expertiză medico-legală nr. 152 din 13 august 2010 (f. d. 205-206, vol. I); conținutul copiei raportului de expertiză psihiatrică legală nr. 482a-2010 din 20 august 2010 (f.d. 191, vol. I); conținutul copiei raportului de expertiză psihiatrică legală nr. 481-2010 din 20 august 2010 (f. d. 192, vol. I); conținutul copiei raportului de expertiză psihiatrică legală nr. 483a-2010 din 20 august 2010 (f. d. 193, vol. I); conținutul documentelor prezentate de către conducerea CAP „Basarabia” privind organizarea activității întreprinderii menționate (f. d. 149-169, 172-178, vol. I); conținutul răspunsului de la Direcția municipală pentru protecția drepturilor copilului privind rezultatele anchetei sociale (f. d. 121-123, vol. II); conținutul răspunsului de la Inspecția muncii (f. d. 119 - 129, vol. II); conținutul răspunsului de la S.A. „Orange” (f. d. 116, vol. II); conținutul fotocopiilor documentelor din cauza penală pornită pe faptul violului (f. d. 49-112, vol. II).

Instanța de apel, analizând obiectiv cumulul de probe, prin prisma art. 101 Cod procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, și ținând cont de recomandările Curții Supreme de Justiție a constatat că, inculpatul Tican Vasile a comis infracțiunea imputată lui și că acțiunile acestuia se încadrează în baza art. 206 alin. (3) lit. b), f) Cod penal, după semnele calificative: recrutarea, transportarea unui copil, în scopul exploatării prin muncă, săvârșite, asupra a mai multor copii, și asupra unui copil în vârstă de până la 14 ani.

Instanța de apel a respins ca neîntemeiată solicitarea apărării privind achitarea inculpatului Tican Vasile, pe motivul lipsei în acțiunile acestuia a elementelor constitutive ale infracțiunii, deoarece s-a constatat dovedită pe deplin vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 206 alin. (3) lit. b), f) Cod penal.

Instanța de apel a indicat că, inculpatul Tican Vasile a primit și adăpostit victimele traficului de copii, supunându-le la munci agricole. Acțiunile infracționale de către inculpatul Tican Vasile, au fost săvârșite în scop de exploatare prin muncă sau servicii forțate.

În cadrul cercetării judecătorești s-a dovedit pe deplin prin cumul de probe pertinente, faptul primirii copiilor minori, Xxxxx Adică, Tican Vasile a convenit cu

Donica Iurie prin convorbire telefonică de a accepta copiii la muncă, ulterior a primit minorele în tabăra de odihnă și le-a adăpostit pe teritoriul acestei tabere situată satul Xxxxx, după care în perioada de timp, 24 iunie - 03 iulie 2010, fetele minore, de vârsta de 12 și 13 ani au fost implicate în munci agricole. Interesul inculpatului Tican Vasile de a primi minorele la muncă se demonstrează prin faptul că acesta a achitat serviciile de taxi pentru transportarea minorelor, după cum a declarat chiar inculpatul în ședința de judecată, acesta a achitat o sumă de bani și a lăsat ca arvună telefonul mobil, până la achitarea integrală a sumei șoferului de taxi. Astfel, Tican Vasile a creat starea de dependență financiară a fetelor, fapt demonstrat în cadrul cercetării judecătorești. Astfel, când minorele au încercat să fugă din tabără, Tican Vasile le-a ajuns din urmă, le-a returnat înapoi și aplicându-le violență psihică, iar asupra minorei Xxxxxși violență fizică, lovind-o cu un băț, acesta le-a spus că, încă nu au achitat datoria de 300 lei, pe care el a achitat-o șoferului de taxi și că trebuie să muncească pentru aceasta.

Instanța de apel a respins argumentul apelantului potrivit căruia, inculpatul a întors fetele înapoi în tabără pe motiv că era noapte și că el se temea ca ele să nu se piardă prin pădure, or nici a doua zi și nici până la data de 03 august 2010, când fetele au fost scoase din tabără cu ajutorul poliției, Tican Vasile nu a trimis fetele acasă, nu le-a ajutat să plece din tabără.

Totodată, instanța de apel a respins și argumentul avocatului și inculpatului, potrivit căruia Tican V. nu a fost persoana responsabilă să încadreze în muncă minorele și că nu are nici o treabă cu munca acestora, dat fiind că în cadrul cercetării judecătorești s-a stabilit cu certitudine că Tican V. avea funcție de conducere, adică avea în dispoziția sa un grup de persoane, fapt dovedit în ședința de judecată prin declarațiile martorilor Dogaru Spiridon și Dogari Anatolie.

Mai mult instanța de apel nu a putut reține ca plauzibil nici argumentul apelantului potrivit căruia, inculpatul nu a cunoscut vârsta părților vătămate. Or, potrivit concluziilor raportului de expertiză medico-legală nr. 151 din 13 august 2010, s-a concluzionat că Xxxxx, conform datelor sale antropologice și fiziologice, precum și după exterior corespunde vârstei de 13 ani (f. d. 203-204, vol. I), potrivit conținutul raportului de expertiză medico-legală nr. 152 din 13 august 2010, Xxxxx, conform datelor sale antropologice și fiziologice, precum și după exterior corespunde vârstei de 13 ani (f. d. 205-206, vol. I) și conținutul raportului de expertiză medico-legală nr. 150 din 13 august 2010, Xxxxx conform datelor sale antropologice și fiziologice, precum și după exterior corespunde vârstei de 13 ani (f.d. 200-202, vol. I).

Astfel, Tican Vasile a cunoscut cu certitudine că fetele sunt minore, dat fiind că s-a stabilit în cadrul cercetării judecătorești că, ele după aspectul fizic corespundeau vârstei pe care o aveau.

Așa dar, instanța de apel a reținut că părțile vătămate, Xxxxx au fost supuse traficului de copii, reținute ilegal într-un loc de unde nu puteau să plece, fără consimțământul acestora, erau supuse muncilor agricole. S-a stabilit că, timpul de muncă la lucrările agricole era între orele 09:00 și 17:00, iar copiilor nu li s-a achitat pentru munca prestată.

În cazul dat, părțile vătămate, copiii minori Xxxxx nu au împlinit nici vârsta de 14 ani. În acest sens, chiar dacă ele în mod benevol au dorit să presteze serviciu la lucrări sezoniere, la lucrări agricole, ele urmau să fie refuzate în angajare și Vasile Tican și celelalte persoane cu funcții de răspundere din cadrul CAP „Basarabia”, urmau să oblige copiii să revină acasă, la familia lor, în cazul dat, să deplaseze copii la domiciliul acestora, ceea ce nu s-a făcut în cazul dat.

În primul rând, încercarea acestora de a fugi s-a soldat cu eșec, la fel vârsta fragedă, 12-13 ani, lipsa de experiență de viață, lipsa banilor și necunoașterea locului unde se aflau, nu le-a permis victimelor să revină acasă. Mai mult, în cadrul cercetării judecătorești s-a stabilit că toate victimele traficului, anterior de a ajunge în tabăra de odihnă, au fost violate sexual și ulterior transportate de către Donica Iurie în acea tabără de odihnă, unde le aștepta Tican Vasile.

În acest sens, victimelor reieșind din circumstanțele create, le-a fost curmată capacitatea de a-și exprima liber voința, iar când totuși au avut curajul să fugă din tabăra de odihnă, Tican V. le-a returnat înapoi manifestând asupra lor violență psihică, iar în privința lui Xxxxx și violență fizică, lovind-o cu un băț, în timp ce celelalte victime reușise să fugă în tabără.

Inculpatul Tican Vasile cunoscând cu certitudine că fetele transportate de către Donica Iurie sunt minore, le-a primit și le-a adăpostit în tabăra de odihnă unde acestea în perioada aflării în tabără, au fost impuse să presteze munci agricole, care s-au realizat prin prășitul viței de vie și culesul legumelor.

Mai mult, inculpatul Tican Vasile a deținut controlul asupra lui Xxxxx și în mod ilegal a controlat activitatea victimelor, urmărirea după ele, nu le-a permis să plece acasă și permanent erau supravegheate de către el sau alte persoane din tabăra de odihnă până când acestea nu au fost eliberate de către colaboratorii de poliție, cu toate că dispunea de posibilitatea reală de eliberare a acestora.

În această ordine de idei, instanța de apel a reținut că sunt nefondate argumentele apelantului, precum că inculpatul nu a comis acțiuni de transportare și adăpostire a victimelor, deoarece se combat prin declarațiile părților vătămate minore și a inculpatului, date în cadrul ședinței de judecată în primă instanță, potrivit căroră, inculpatul Tican Vasile a achitat suma de 150 lei, lăsând în gaj un telefon mobil pentru serviciile de transport acordate de către martorul Sîrbu S. - acțiuni care au generat dependența financiară a victimelor față de inculpat.

În opinia instanței de apel, nu poate fi acceptat nici motivul că victimele benevol au urcat în taxi pentru a fi transportate or, la încadrarea juridică a acțiunilor în baza articolului 206 Cod penal, nu se i-a în considerație consimțământul victimei de a fi transportată și adăpostită, chiar dacă aceasta era informată în privința scopurilor în care va fi folosită.

La fel, este probată și acțiunea inculpatului de adăpostire a victimelor, care se manifestă prin plasarea ultimilor în blocurile locative ale taberei de odihnă situată în satul Xxxxx, raionul Xxxxx.

Mai mult, instanța de apel a apreciat critic argumentul apelantului precum că, probele administrate în cauză au fost deja supuse unei aprecieri în cadrul unui alt proces penal ce-i vizează pe Covalenco D. și Covalenco C. în privința căroră

Judecătoria Xxxxx a emis o sentință de achitare, or, prin ordonanța privind disjungerea cauzei penale din 07 noiembrie 2012, a fost dispusă disjungerea a unei cauze penale separate în privința lui Tican Vasile în baza elementelor constitutive ale componenței de infracțiune prevăzute la articolul 206 alin. (3), lit. b) și f) Cod penal.

La individualizarea pedepsei, în temeiul art. 75 alin. (1) Cod penal, instanța de apel a ținut cont că, inculpatul Tican Vasile a comis o infracțiune din categoria celor deosebit de grave, de pericolul social al infracțiunii săvârșite, de aspectele săvârșirii infracțiunii, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuază răspunderea, personalitatea celui vinovat, anterior nu a fost judecat, la locul de trai se caracterizează satisfăcător, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, nu este încadrat în câmpul muncii, divorțat, nu are persoane la întreținere.

La stabilirea pedepsei, instanța de apel a mai constatat că, lipsesc circumstanțe atenuante în temeiul art. 76 Cod penal și circumstanțe agravante în temeiul art. 77 Cod penal. Totodată, instanța de apel a luat în considerare toate circumstanțele cauzei, opinia participanților la proces, comiterea din intenție a unei infracțiuni deosebit de grave, îndreptată împotriva relațiilor sociale cu privire la libertatea fizică a minorilor, nu a recunoscut vina și nu a conștientizat gravitatea faptei comise, precum și, efectul pedepsei penale stabilite asupra corectării și reeducării inculpatului, concluzionând că, realizarea scopului pedepsei penale, precum și, corectarea și reeducarea acestuia este posibilă doar cu privarea acestuia de libertate cu numirea unei pedepse penale sub formă de închisoare.

11. Hotărârile judecătorești adoptate în cauză și încheierea Judecătoriei Bender din 18 februarie 2016, sunt atacate cu recurs ordinar de către avocatul Suduc M. în numele inculpatului, care solicită casarea acestora, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Tican V. să fie achitat.

În motivarea recursului invocă:

- în acțiunile lui Tican V. lipsesc semnele constitutive ale componenței de infracțiune prevăzută la art. 206 alin. (3), lit. b) și f) Cod penal;

- prin totalitatea probelor administrate în cadrul cercetării judecătorești în instanța de fond și apel s-a stabilit faptul că de către Tican Vasile, prin acțiunile lui nu au fost comise careva fapte prejudiciabile, care cad sub incidența laturii obiective a infracțiunii prevăzute de art. 206 din Codul penal, adică de către acesta nu a fost săvârșită recrutarea, transportarea, unui copil, în scopul exploatării prin muncă, săvârșită asupra mai multor copii și asupra unui copil în vârstă de pînă la 14 ani;

- concluziile instanțelor de fond sunt eronate, contravin probelor prezentate și circumstanțelor cauzei;

- în acțiunile lui Tican V. lipsește semnul calificativ recrutarea victimelor în scopul traficului de copii, care este un element al laturii obiective a infracțiunii prevăzute de art. 206 Cod penal, deoarece el nu a selectat părțile vătămate în scopul exploatării prin muncă, părțile vătămate cunoșteau cu certitudine unde pleacă și ce muncă urmează să presteze, iar Tican V. nu a fost prezent și nici nu a discutat cu părțile vătămate despre plecarea lor și munca pe care urma să o efectueze;

- nu și-a găsit confirmare, în acțiunile lui Tican V., nici existența elementului de transportare în scop de exploatare prin muncă, deoarece părțile vătămate au venit în

tabăra de odihnă din s. Xxxxx, unde de fapt Tican Vasile se afla la muncă ca angajat de rînd, cu alte persoane și ultimul nu a participat la discuție și înțelegerile lor, fapt de asemenea confirmat de părțile vătămate;

- în cadrul cercetării judecătorești s-a constatat cu certitudine, fapt confirmat și prin declarațiile părților vătămate, că ele au plecat spre s. Xxxxx cu un taxi, care posibil a fost chemat de Donică I. și că la momentul cînd au sosit în tabăra de odihnă ultimul s-a achitat pentru taxi, apoi s-au cazat în blocurile locative ale taberei;

- faptul că pretinsele părți vătămate s-au deplasat cu taxiul benevol, este confirmat prin declarațiile martorului Sîrbu Serghei, care a declarat că ele s-au urcat singure în automobil, erau bine dispuse, în drum fumau, ascultau muzică și au cerut țigări de la persoane care erau cu ele, au ieșit benevol din automobil și s-au deplasat pe teritoriul taberei;

- în cazul în care nu au fost plasate într-un loc ferit și ascuns, nu mai poate fi vorba de adăpostire în sensul traficului de ființe umane sau copii;

- în acțiunile lui Tican Vasile lipsește și semnul calificativ de exploatare prin muncă, deoarece părțile vătămate nu au fost impuse să presteze careva munci în tabăra din s. Xxxxx r-l Xxxxx, fapt ce l-au confirmat chiar ele prin declarațiile date în instanța de judecată (în cadrul altui proces penal pe aceeași faptă), nimeni nu le punea cu forța să meargă la lucrări de cîmp;

- declarațiile părților vătămate Xxxxx date în cadrul acestui proces urmează a fi apreciate critic, nu sunt convingătoare și cel mai important nu colaborează cu alte probe, deci nu puteau fi puse la baza unei sentințe de condamnare, fiind combătute prin declarațiile altor martori și alte probe administrate;

- pretinsele părți vătămate au fost libere în acțiunile sale, nimeni nu le-a limitat în deplasarea lor sau în careva acțiuni;

- instanțele de fond și de apel eronat au dat o apreciere probelor administrate în cadrul cauzei penale și au făcut o concluzie greșită privind vinovația inculpatului, respingînd neîntemeiat și ignorînd total argumentele aduse de inculpat și apărare, care demonstrează contrariul, adică faptul lipsei în acțiunile lui Tican Vasile a elementelor infracțiunii încriminate;

- atît organul de urmărire penală, cît și acuzarea de stat s-a axat doar asupra demonstrării faptului aflării părților vătămate la tabăra de odihnă din s. Xxxxx r. Xxxxx și a faptului că, acestea în vara anului 2010, conform datelor antropologice și fiziologice corespund vârstei de 13 ani. Constatarea altor împrejurări ce aveau importanță pentru cauza penală și care ar proba existența sau lipsa în acțiunile lui Tican Vasile, precum și celorlalte persoane învinuite a elementelor infracțiunii de trafic de copii a fost ignorată de organul de urmărire penală și respectiv ulterior de către instanțele de fond;

- faptul inexistenței în acțiunile lui Tican V. a elementelor infracțiunii încriminate se dovedește și prin aceea că, urmărirea penală a fost tergiversată o perioadă îndelungată de timp, fără a aduce careva bănuieli rezonabile inculpaților pe tot parcursul proceselor penale;

-depunerea cererilor de atragere la răspundere penală din partea părinților părților vătămate a avut loc nu la libera voință a acestora, dar la insistența reprezentanților de poliție;

- aceleași probe din prezentul proces penal deja au fost supuse unei aprecieri în cadrul unui alt proces penal (în privința lui Covalenco, Donică și Cristin) care s-a încheiat cu emiterea de către Judecătoria Xxxxx la 02 august 2013, a unei sentințe de achitare a acestora pe aceeași faptă, care se incriminează și lui Tican Vasile, sentință menținută ulterior de instanța de apel;

- instanța de apel neîntemeiat a respins demersul apărării de a audia în calitate de martori pe Tibuliscaia Elena și Cristin Nicolae.

În drept, recursul declarat este întemeiat în baza art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală.

12. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1^a) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia asupra recursului declarat, solicitând respingerea acestuia, deoarece criticele formulate de recurent sunt neîntemeiate, iar instanțele de fond au examinat cauza sub toate aspectele, complet, obiectiv, corect apreciind probele administrate în confirmarea învinuirii aduse inculpatului de săvârșirea infracțiunilor imputate.

13. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sânt vădit neîntemeiate.

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.

Din conținutul recursului declarat de către autorul acestuia, Colegiul penal atestă, că se invocă incidența temeiurilor pentru recurs prevăzute la pct. 6), 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală și anume: *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar; nu au fost întrunite elementele infracțiunii.*

În viziunea Colegiului penal, nici un temei din cele invocate de către apărătorul Suduc M., nu și-a găsit confirmarea în prezenta speță, iar instanța de apel rejudecând cauza și verificând probele în ședința de judecată a motivat detaliat și clar soluția adoptată în urma propriei examinări coroborate a probelor, ce au servit ca temei pentru soluționarea laturii penale a cauzei, precum și a elementelor de fapt pe care se sprijină soluția de condamnare dispusă în cauză, expunându-se argumentat din care motive a ajuns la concluzia de vinovăție a inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 206 alin. (3) lit. b), f) Cod penal. Astfel, instanța de recurs menționează, că decizia instanței de apel cuprinde motivele pe care se întemeiază

soluția, în sensul că argumentele pe care instanța de apel le-a expus în partea descriptivă a deciziei, echivalează cu o motivare conformă rigorilor și exigențelor din art. 6 CEDO, la fel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelurile părților și a adoptat o hotărâre legală, întemeiată și motivată, prin argumente fundamentate în fapt și în drept.

De asemenea, recurentul critică hotărârile adoptate de instanțele de fond din motiv că acestea nu au evaluat corespunzător probele cercetate, astfel în opinia avocatului ele demonstrează nevinovăția lui Tican V. de cele incriminate prin actul de sesizare a instanței.

Instanța de recurs relevă, că criticile formulate de recurent în recursul ordinar declarat, au format obiect de discuție la judecarea cauzei penale în instanța de apel și cărora instanța le-a dat o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă în hotărârea adoptată, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin și a cărei reluare nu se mai impune.

Astfel, instanța de apel reținând circumstanțele de fapt ale cauzei și-a motivat concluzia prin cumulul de probe administrate în cauză, cărora le-a dat o evaluare justă și obiectivă, prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept.

La fel, critica avocatului, precum că instanța de apel cercetând toate probele administrate a stabilit incorect vinovăția inculpatului, urmând a fi achitat din motivul lipsei elementelor infracțiunii imputate și anume nu se conține prezența laturii obiective și subiective a infracțiunii prevăzute de art. 206 alin. (3) lit. b), f) Cod penal, Colegiul penal o respinge ca fiind neîntemeiată, deoarece instanța de apel a analizat minuțios aceste aspecte și s-a expus argumentat în privința lor. Cu toate acestea, instanța de recurs va purcede la analiza acestor elemente în prezenta speță în coraport cu circumstanțele constatate și probele administrate.

Astfel, potrivit teoriei penale, latura obiectivă a infracțiunii specificate la art. 206 Cod penal, se exprimă în fapta prejudiciabilă care se concretizează în acțiune. Această acțiune se poate înfățișa sub oricare din următoarele modalități normative: 1) recurutarea victimei; 2) transportarea victimei; 3) transferul victimei; 4) adăpostirea victimei; 5) primirea victimei; 6) darea sau primirea unor plăți ori beneficii pentru obținerea consimțământului unei persoane care deține controlul asupra victimei.

Astfel, Tican V. le-a recrut și transportat pe minorele Xxxxx în scop de exploatare prin muncă și abuz de poziție de vulnerabilitate, deoarece, în acțiunile inculpatului sunt prezente elementele:

- *Recrutarea victimei*, care presupune racolarea, selectarea persoanelor traficate în vederea deplasării către punctul destinat.

Prin urmare, instanța de recurs atestă, instanța de apel just a constatat că Tican V. în urma convorbirilor telefonice cu Donica I., a dat acordul de a aduce copiii la efectuarea lucrărilor agricole, ulterior a primit minorele în tabăra de odihnă și le-a adăpostit pe teritoriul acestei tabere situată în s. Xxxxx, după care în perioada de timp, 24 iunie - 03 iulie 2010, fetele minore, de vârsta de 12 și 13 ani, au fost implicate în munci agricole. Interesul inculpatului de a primi minorele la muncă se confirmă prin faptul că, acesta a achitat serviciile de taxi pentru transportarea minorelor, după

cum a declarat inclusiv inculpatul în ședința de judecată, că a achitat o sumă de bani și a lăsat ca arvună telefonul mobil, până la achitarea integrală cu șoferul de taxi.

Reieșind din cele expuse, Colegiul penal respinge ca neîntemeiat argumentul recurentului precum că în acțiunile lui Tican V. lipsește semnul calificativ recrutarea victimelor în scopul traficului de copii, deoarece el nu a selectat părțile vătămate în scopul exploatării prin muncă, părțile vătămate cunoșteau cu certitudine unde pleacă și ce muncă urmează să presteze. Totodată, Colegiul penal reține că din declarațiile părților vătămate se atestă că, acestea au declarat că, după ce asupra lor a fost aplicată violența, ele deja nu mai doreau să meargă la lucru, însă totuși au fost transportate în s. Xxxxx, cu taxiul.

- *Transportarea*, prin care se înțelege deplasarea unei persoane dintr-un loc în altul în perimetrul unui stat sau peste frontieră, folosind diferite mijloace de transport ori pe jos.

La caz, se constată, că Tican V. a convenit cu Donica I., în urma convorbirilor telefonice, astfel din declarațiile atât a părții vătămate cât și a inculpatului, ultimul a achitat serviciile de taxi pentru transportarea minorelor, astfel instanța de recurs consideră juste argumentele instanței de apel precum că, acesta a achitat suma de 150 de lei, lăsând în gaj un telefon mobil pentru serviciile de transport acordate de către martorul Sîrbu S., acțiuni ce au generat dependența financiară a victimelor față de inculpat, din care considerent respinge criticile recurentului, precum că nu și-a găsit confirmare, în acțiunile lui Tican V., nici existența elementului de transportare în scop de exploatare prin muncă și faptul că, taxiul a fost chemat de Donică I.

Nu este întemeiat nici argumentul avocatului Suduc M. precum că părțile vătămate au venit în tabăra de odihnă din s. Xxxxx, unde de fapt Tican Vasile se afla la muncă ca angajat de rînd, cu alte persoane și ultimul nu a participat la discuție și înțelegerile lor, fapt de asemenea confirmat de părțile vătămate. La acest capitol, instanța de recurs atestă că la f.d. 109 v. VI, în decizia atacată, se motivează corespunzător că, în cadrul cercetării judecătorești s-a stabilit cu certitudine că, inculpatul avea funcție de conducere, adică avea în dispoziția sa un grup de persoane, fapt confirmat prin declarațiile martorilor Dogaru S. și Dogari An.

Referitor la invocările din recurs, precum că nu mai poate fi vorba de adăpostire în sensul traficului de ființe umane sau copii, în cazul în care nu au fost plasate într-un loc ferit și ascuns, deoarece părțile vătămate se deplasau liber pe teritoriul taberei, discutau cu mai multe persoane în vîrstă și mai mult ca atît dispuneau de telefoane mobile, prin care dacă ar fi fost traficate puteau anunța organele de resort, rudele și părinții, Colegiul penal le consideră neîntemeiate.

La criticile recurentului menționate supra, Colegiul penal relevă, că din declarațiile martorilor și părților vătămate, se reține că inculpatul Tican V., depistând că victimele Xxxxx și Xxxxx intenționează să evadeze, a aplicat violența fizică și psihică, manifestată prin aplicarea unei lovituri cu un băț lui Xxxxxpretinzînd întoarcerea unei datorii pentru transportarea cu taxiul, impunîndu-le în continuare să presteze munci agricole la CAP „Basarabia”. Astfel, Colegiul penal atestă că, încercarea victimelor de a părăsi tabăra respectivă a eșuat din cauza acțiunilor ilegale

ale inculpatului, la fel vârsta fragedă a victimelor de până la 14 ani, lipsa experienței de viață și muncă, lipsa surselor financiare și necunoașterea locului unde erau amplasate și ținute sub supravegherea inculpatului, au constituit un impediment, pentru ca victimele să evite exploatarea prin muncă forțată.

Privitor la argumentul recurentului, precum că pretenziile părții vătămate s-au deplasat cu taxiul benevol, Colegiul penal reține, că în partea motivată a hotărârii adoptate, instanța de apel a menționat, că la încadrarea juridică a acțiunilor în baza art. 206 Cod penal, nu se ia în considerație consimțământul victimei de a fi transportată, chiar dacă aceasta este informată în privința scopurilor în care va fi folosită. Totodată, Colegiul penal reține că victimele se aflau în stare de vulnerabilitate, astfel încât acestea erau dispuse să se supună exploatarea prin muncă, în special din cauza situației precare din punct de vedere al supraviețuirii sociale, iar Tican V. a abuzat de această poziție de vulnerabilitate a victimelor.

Nu pot fi reținute ca întemeiate de către Colegiul penal nici argumentele părții apărării invocate în prezentul recurs referitoare la faptul, că în acțiunile lui Tican Vasile lipsește și semnul calificativ de exploatare prin muncă, deoarece părțile vătămate nu au fost impuse să presteze careva munci în tabăra din s. Xxxxx r. Xxxxx, fapt ce l-au confirmat chiar ele prin declarațiile date în instanța de judecată (în cadrul altui proces penal pe aceeași faptă), nimeni nu le punea cu forța să meargă la lucrări de câmp.

La aceste alegații, Colegiul penal notează, că în ce privește latura subiectivă a infracțiunii menționate, aceasta se caracterizează prin vinovăția lui Tican V. sub formă de intenție directă, scopul urmărit de aceasta fiind interesul material, deoarece victimele erau supuse muncilor agricole, timpul de muncă fiind între orele 09:00-17:00, iar copiilor nu li s-a achitat pentru munca prestată.

Unul din semnele secundare ale laturii subiective ale infracțiunii în cauză, scopul infracțiunii, care are un caracter obligatoriu și care, în opinia Colegiului, este valabil în prezenta speță este scopul de exploatare prin muncă a victimelor, fapt confirmat prin probele cercetate și verificate de instanța de apel, prin care s-a stabilit că inculpatul Tican V., a impus victimele să presteze munci agricole, care s-au realizat prin prășitul viței de vie și culesul legumelor, astfel inculpatul depistând că victimele Xxxxx și Xxxxx intenționează să evadeze, a aplicat violența fizică și psihică, manifestată prin aplicarea unei lovituri cu un băț lui Xxxxx pretinzând întoarcerea unei datorii pentru transportarea cu taxiul, impunându-le în continuare să presteze munci agricole la CAP „Basarabia”. Astfel, la acest capitol, Colegiul apreciază ca nefondate argumentele recurentului, precum că declarațiile părților vătămate urmează a fi apreciate critic, or acestea coroborează cu cumulul de probe cercetate în cadrul ședințelor de judecată și confirmă vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 206 alin. (3) lit. b), f) Cod penal.

Privitor la argumentul recurentului, precum că aceleași probe din prezentul proces penal deja au fost supuse unei aprecieri în cadrul unui alt proces penal (în privința lui Covalenco, Donică și Cristin) care s-a finisat cu emiterea de către Judecătoria Anenii Noi, la 02 august 2013 a unei sentințe de achitare, sentință menținută ulterior de instanța de apel, Colegiul penal reține, că acesta este

neîntemeiat, deoarece prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 06 februarie 2018, a fost admis recursul ordinar declarat de către procuror și dispusă rejudecarea cauzei de către Curtea de Apel Chișinău.

La fel, cu referire la critica recurentului precum că, instanța de apel neîntemeiat a respins demersul apărării de a audia în calitate de martori pe Tibuliscaia Elena și Cristin Nicolae, Colegiul penal analizând conținutul procesului-verbal al ședințelor de judecată în instanța de apel, în cadrul ședinței din data de 02.10.2018, de către avocatul inculpatului, a fost solicitată audierea martorilor menționați, iar prin încheierea protocolară a instanței, demersul înaintat a fost respins (f.d. 76 v. VI).

Astfel, Colegiul penal atestă că în jurisprudența sa, atât Comisia, cât și Curtea Europeană au stabilit că revine, în primul rând, jurisdicțiilor naționale să aprecieze elementele de probă pe care le administrează într-un proces și pertinenta celor pe care acuzatul ar vrea să le mai producă, în special cu privire la numărul de martori propuși de el. Articolul 6 paragraf 3 lit. d) din Convenția Europeană nu recunoaște acuzatului un drept nelimitat de a obține convocarea de martori în fața instanței de judecată (*cauza Remer v. Germania, nr. 25096/94 din 06 septembrie 1995, Honsik v. Austria, nr. 25062/94 din 18 octombrie 1995*). Sub această rezervă, textul lasă autorităților naționale competente facultatea de a aprecia pertinenta unei „oferte de probă” făcute de acuzat, în măsura compatibilității ei cu noțiunea de „proces echitabil”.

Rezumând în ansamblu probele administrate, Colegiul penal statuează că, nu se constată prezența a careva dubii privind vinovăția inculpatului, în săvârșirea infracțiunii imputate, iar acțiunile acestuia sânt incidente elementelor infracțiunii prevăzute de art. 206 alin. (3) lit. b), f) Cod penal și în cele din urmă temeiurile pentru recurs invocate și stipulate la pct. 6), 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, nu și-au găsit confirmarea.

În virtutea considerentelor expuse mai sus, constatând că în cauză există o concordanță deplină între probele administrate și situația de fapt stabilită de instanța de apel în privința inculpatului, nefiind identificată de instanța de recurs vre-o eroare judiciară, care ar putea servi drept temei de casare a hotărârii judecătorești atacate, Colegiul penal consideră ca fiind vădit neîntemeiate criticile formulate de către recurent, în recursul ordinar deferit spre examinare.

Astfel, odată ce recursul de pe rol este vădit neîntemeiat, acesta urmează a fi declarat inadmisibil.

14. În conformitate cu art. 432 alin. (1)-(2) pct. 4) CPP, Colegiul penal

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Suduc Marian în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 noiembrie 2018, în cauza penală privindu-l pe **Tican Vasile Xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la data de 16 mai 2019.

Președinte

Cobzac Elena

Judecător

Boico Victor

Judecător

Ghervas Maria